

VERENIGING PLATFORM EEN- EN TWEEPERSOONSHUISHOUDENS LEEUWARDEN

=====

**GEMEENTERAAD VAN DE
GEMEENTE LEEUWARDEN
POSTBUS 21000
8900 JA LEEUWARDEN**

Onderwerp:

- invoering DIFTAR

Leeuwarden, 24/11/2020

Geachte raadsleden,

Op 18/11 j.l. is het B&W-voorstel over het invoeren van DIFTAR in het Open Podium aan de orde geweest en op 25/11/2020 volgt een inhoudelijk raadsdebat met B&W. Het gaat om additionele woonlasten bij de afvalstoffenheffing.

Algemene opmerkingen:

- de bal wordt wel erg bij de bewoners gelegd: zij moeten minder afval aanleveren maar hoeveel afval middels verpakkingen (plastic, papier, karton, blik, glas enz) krijgen burgers aangeleverd en hoeveel invloed hebben zij daar op?
- waarom wordt er niet meer rekening gehouden met het na-scheiden van nog bruikbare materialen uit afval? Die technieken worden steeds beter.

Uitvoering: (klachten)

- waarom mogen sommige bewoners van laagbouwoningen in bijvoorbeeld de wijk Oldegalileëen wel een groene en een grijze klike maar werd aan andere laagbouwbewoners dit geweigerd en moesten zij hun afval maar in een ondergrondse verzamelcontainer gooien? Die geregeld propvol is. Bij DIFTAR invoering betekent dit dat het openen van deze container met een pas betekent: x kg voor 1 vuilniszak wordt in rekening gebracht, terwijl je in werkelijkheid niets kwijt kunt... Omrin moet de frequentie van het legen van deze containers op sommige plaatsen verhogen. Ook heeft men geen groene afvalbak zodat groen afval ook in de verzamelcontainer moet, waarvoor straks dan ook betaald moet worden. Wij dachten dat al jaren het systeem was: klike's voor de laagbouw en een verzamelcontainer met pas voor de flats (hoogbouw) Waarom hier niet?!

Het dumpen van afval:

Onder het kopje "*kanttekeningen*" (blz. 6 Raadsvoorstel) wordt beweerd dat het wel meevalt bij invoering van DIFTAR met bijplaatsingen, zwerfafval en dumpingen. Wij vinden dat men zich wel erg makkelijk beroept op ervaringen in de praktijk. Wie bijvoorbeeld het programma De Hofbar heeft gezien op 10 november j.l. zie bij: https://www.npostart.nl/de-hofbar/10-11-2020/POW_04779831?utm_medium=referral&utm_source=tvblik

komt tot de conclusie dat dit probleem niet moet worden onderschat. En bijvoorbeeld indien ook ondergrondse gft containers geplaatst worden, dat daarin dan vuilniszakken met restafval gedumpt worden onder het motto: dan is het gratis... Oplossing?

Wij vinden dat er op aanvraag een gratis slot aangevraagd kan worden voor de klike's in de laagbouw om afvaldumping in andermans container te voorkomen.

We begrepen: er komt niet een basistarief maar meerdere, een voor eenpersoonshuishoudens en een voor meerpersoonshuishoudens. **De tarieven worden later bepaald maar we zullen scherp letten op een eerlijke verhouding tussen de basistarieven zodat niet de eenpersoonshuishoudens in feite een stuk van het basistarief voor gezinnen zit mee te betalen, bijvoorbeeld omdat de tarieven elkaar nauwelijks ontlopen.**

We begrepen: er komt daar overheen een variabel tarief per kg aangeboden restafval. Onduidelijk is of het aanbieden van gft-afval gratis is en het is logisch dat ook de hoogbouw daarvoor een ondergrondse verzamelcontainer krijgt. Het restafval vanuit de hoogbouw krijgt per vuilniszak een nader te bepalen gewicht in kg toegekend. **Ook hier zullen we er op letten dat het gewicht van 1 vuilniszak realistisch wordt ingeschat.** Probleem wat door bewoners al gesignaleerd is: oudere bewoners hebben soms moeite al te zware vuilniszakken de trappen af (vaak geen lift!) te krijgen, dus brengen ze per keer een half vuilniszakje weg, maar die wordt qua aantal kilo's in rekening gebracht als een volle vuilniszak. Wat is hiervoor een nette oplossing?

Trendbreuk in hoogte afvalstoffenheffing?

Eerst zien, dan geloven. Zie met name blz. 11 *Uitwerkingsplan Goed scheiden loont* bij het tekstkader over de diftar-paradox. De totaalkosten van afval ophalen, nota's sturen en afvalverwerken moeten komen uit basistarief plus tarief per kilo. Dit zijn communicerende vaten: daalt door burgers die het afval goed scheiden de opbrengst uit het restafval, dan moet het basistarief omhoog... Wat demotiverend werkt om afval te gaan scheiden. Het verhaal is in feite: hoog basistarief en niet zo hoog tarief per kg. Het heet: *"Hoe hoger het basistarief, hoe lager het financieel risico"*. Zie ook het volgende punt.

Principieel geldt bij elk systeem met een basistarief en een variabel (verbruiks)tarief zoals bij elektra, gas, water, telefoontik, afval aanbieding dat de kleinverbruikers (statistisch gezien de eenpersoonshuishoudens) per meeteenheid all-in het meeste betalen! **Waarom is het redelijk dat je ongeacht het gebruik wat je maakt van de infrastructuur (bijv. de vuilniswagens of de ondergrondse container) je daarvoor allemaal (uitgezonderd enig verschil tussen een- en meerpersoonshuishoudens) hetzelfde betaalt? Degenen die het vaakst van de infrastructuur gebruik maken zouden daarvoor ook het meeste moeten betalen.**

Daarom pleiten wij voor een all-in prijs per meeteenheid, dus per kilo, waarin ook de infrastructuurprijs zit verwerkt. Wie dus geen afval aanbiedt, betaalt niets, maar dit is theoretisch.

Privacy:

PEL wil de garantie dat gegevens niet worden ingezien cq. (oneigenlijk) gebruikt door Sociale Zaken, hetzij bij individuele klanten van SZW laat staan middels een "sleepnet" methode om te proberen bijstandsgerechtigden op "fraude" te betrappen. Tot nu toe konden we hierbij vraagtekens zetten t.a.v. het pasjessysteem en de ondergrondse containers. Zie <https://verenigingpel.nl/wonen/636oproep-pasjes-afvalcontainers.html>

[Toelichting: u gooit wel veel kilo's afval weg: woont u stiekem samen? U gooit bijna nooit afval weg? Woont u daar eigenlijk wel of woont u elders stiekem samen? We hebben gezien waar misdragingen van diensten toe kunnen leiden zoals bij de Belastingdienst m.b.t. de kinderopvang toeslag.]

In feite is een pre-paid systeem (dure vuilniszakken bijv. via de supermarkt met wapen van Leeuwarden er op) qua privacy het beste. Dit zou echter (blz. 8 *Uitwerkingsplan*) niet reëel zijn, want men heeft al minicontainers en zijladers. Niemand echter wil door katten en ratten half opengemaakte vuilniszakken op de stoep zien, dus moeten deze vuilniszakken gewoon in de grijze containers of de ondergrondse verzamelcontainers.

Afrekenmethodiek (punt 2.6 blz. 11 Uitwerkingsplan Goed scheiden loont)

Als men kiest voor een basistarief plus een tarief per kg is waarschijnlijk het beste:

Een keer per jaar de aanslag Afvalstoffenheffing die net als nu in termijnen betaald kan worden en een korte termijn voor een afrekening achteraf per kwartaal van de variabele kosten. Men moet geen langere termijn nemen anders wordt de rekening te hoog om in een keer te voldoen.

Op blz. 12 wordt voorgesteld dat het basistarief van de afvalstoffenheffing op voorschotbasis in rekening wordt gebracht.

Hier zijn wij op tegen. Bij de jaarlijkse aanslag Afvalstoffenheffing, dan voor het basistarief, moet men weten waar men aan toe is. Een aanslag kan niet zomaar achteraf gewijzigd worden omdat dat beter uitkomt! Het variabele deel kan achteraf per kwartaal in rekening gebracht worden.

Maatwerk voor doelgroepen (punt 3.2 blz. 13 Uitwerkingsplan)

Keuzemogelijkheid 2 heeft ook onze voorkeur: kwijtschelding basistarief en het gemiddelde (verwachte) variabele tarief. Vraag is dan wel: wat is een gemiddeld huishouden? Wij denken dat het uitdraait op het gemiddelde eenpersoonshuishoudens en het gemiddelde meerpersoonshuishoudens. Risico is dat het gemiddelde voor een eenpersoonshuishouden extra laag wordt gekozen opdat het gemiddelde voor een meerpersoonshuishouden wat extra hoger kan.

Indien DAT de bedoeling is, zijn we voorstander van keuzemogelijkheid 3: het basistarief wordt kwijtscheldend. Voordeel: de basistarieven liggen vast: hierover is dan geen discussie mogelijk.

Betreffende alle drie in het verhaal genoemde keuzemogelijkheden vragen we ons af of automatische kwijtschelding niet mogelijk is voor zover de gemeente over de inkomensgegevens beschikt. Ook rijst de vraag wat de definitie hier wordt van "*minima*"?

Gezinnen met kinderen in de luierfase: (blz. 14/15 Uitwerkingsplan)

Mee eens: niet compenseren.

Medische indicatie (blz. 15 Uitwerkingsplan)

Mee eens.

Grote gezinnen (blz. 15 Uitwerkingsplan):

Waarom compensatie? Compensatie voor de een gaat altijd ten koste van de ander. Per slot moeten de totaalkosten gedekt worden. Dat een uitzondering voor minima en chronisch zieken wordt gemaakt vinden we te billijken, maar het hoofdprincipe moet blijven: de vervuiler betaalt.

We zijn het met de conclusie eens.

N.B.: we zullen in het ooit verschenen RIVM rapport over afval wegen in Oostzaan nazien hoe de verhouding daar toen (gemiddeld) lag tussen een huishouden van 2 personen en van 4 personen.

Compensatie bij ontbreken van scheidingsvoorzieningen (blz. 15 Uitwerkingsplan):

Mee eens.

Tenslotte: Punt 7 Raadsvoorstel: preventieve maatregelen zoals de introductie van de ja-ja sticker en bij blz. 18 en 19 van het Uitwerkingsplan:

Een beetje oneigenlijk element bij de rest van het voorstel. Wij zijn er op tegen ook de Huis aan Huis bladen door zo'n sticker te laten blokkeren. Het staat nog maar te bezien wat slechter is voor het milieu: alle merendeels nog steeds vuile stroom die door de servers van de providers wordt verbruikt of de papierproductie plus het weer recyclen van dat papier. **Indien ook de Huis aan Huisbladen zoals Huis aan Huis en ons huis aan huis blaadje Opwaartse Druk onmogelijk wordt gemaakt treft dat de persvrijheid en de vrijheid van meningsuiting.** O.i. werkt het bestaande systeem met de stickers t.a.v. reclame vrij goed en PEL gaat niet akkoord met inperking van de zelfs voor haar geldende persvrijheid onder het mom van "het milieu".

Tot zover voor nu.

Met vriendelijke groet,

A black rectangular box used to redact the signature of the secretary.

(secretaris PEL)